

TÓTH ANDRÁS

ELKÉSETT ÉSZREVÉTEL (OLVASÓI LEVÉL)

Már régóta piszkál a lelkiismeretem. Ahogy múlik az idő felettem, egyre jobban hiányzik, hogy szüleim múltjáról, szülőföldemről nagyon keveset tudok. Útjaink elváltak, ritka találkozásaink alkalmával inkább a napi eseményekről, mint az Ő múltjukról esett a szó. Aztán már a ritka alkalmak is elmúltak, magukkal vitték a múltjukat, történetüket, meséiket. Ők nem mondták, én rest voltam kérdezni.

Hát, így kótyavetyéltem el azt, ami nem is volt az enyém! Pedig csak a kezem kellett volna kinyújtani, meg kicsit több időt szánni rá. Ha megdörgölöm a szemem, talán azt is láthattam volna, hogy az ő életük része volt kisebb hazám történetének, hangzatosabban szólva a történelemnek. Talán, ha jobban ismerem a részleteket, a történelem kufárjai nehezebben tudnak becsapni! „*Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj.*” Mára maradt a visszatekintésre a „gép”. De mint tudjuk, onnan nem látni a „szöcskét, ... erdőt, füttyös gyümölcsöst, szőlőt és sírokat”, a karéneket, a pinceszert, az eszterházi strandot, a Koloskát, a Mari-nénit, a Lidust, a Szilveszter-bácsit, a templomunk orgonáját, mögötte a csodás hangú kántorral, a sok-sok szomszédot, akiket még úgy sem ismertem, mint Apámat, Anyámat. Hogy névről? Arcról? Persze! Csak hogy ez a tudás semmi! Az idő múlásával ez a semmi is kevesebb lesz, s marad a „gép”!

Hogy ezt miért írtam le? Mert „itt születtem én ezen a tájon”. Csak elszakadtam Füredtől, jó hosszú időre. Egy ideig szüleimhez még visszajártam, aztán maradtak a látogatandó sírok. Közben az egész úgy megváltozott, hogy a régihez már alig hasonlít. Igaz én sem vagyok a régi, vagy már régi vagyok! Ennek tudom be, hogy megint hazajáró vagyok, évente beutalnak a kórházba, renoválni.

Ennek az a kellemes következménye, hogy elég sok szabad idővel nézhetek szembe, s végre megtaláltam, hol kell körülnézni.

Az idén előre készültem, mert egy dobozból régi emlékek kerültek elő, méghozzá olyanok, amik talán mást is érdekelhetnek. Így kerültem előbb a könyvtárba, majd a füredi múzeumba. Hát, itt kezdtem magam úgy érezni, mint Alice Csoda-

országban! Kaptam olvasni a FÜREDI HISTÓRIA sok számát, ráadásnak megkaptam a „A régi Balatonfüred” című könyvet. Ott jöttem rá, hogy nem csak nekem hiányzik a régvolt, régmúlt ismerete, hanem sokan vagyunk vele így.

Az itteni bő lére engedett bevezető inkább magyarázkodás, hogy mit is szeretnék, hogy miért! Csak azt, hogy legalább az a kevés, amit megtaláltam, ne vesszen el, gyerekeinknek, unokáinknak ne kelljen végigjárni azt az utat, hiába, amin végigtapogatóztam idáig. Hogy kérem azok segítségét, akik még birtokolják ezt az értékes tudást, ami ismeret bennem, bennünk még fellelhető, ne vesszen el az „*éji homályban*”, ha már egyszer megtaláltuk! Akármilyen kis morzsa értékes lehet! A mozaik is milyen kicsi darabokból áll össze, de csak ha elég sok van, lesz mozaik!!!

Most végre a lényegre térjek! A FÜREDI HISTÓRIA számaint böngészve a régi képeken, történetekben egyre több ismerőssel találkoztam, akiket hol személyesen, hol csak szüleim elbeszéléséből ismertem. Ezt az emlékezést is azért kezdtem, mert az ott látottakat szeretném pár szóval, gondolatlanul kiegészíteni. Az alábbiakban csupa családi emlék kerül terítékre. Annyiból tán másnak is érdekes lehet, hogy más is ismerhette őket, találkozhatott velük, vagy csak az emlékükkkel, de lehet, hogy én emlékszem rosszul dolgokra. Merthogy minden összefügg mindennel!

Hogy az eddigi mellé- és körbebeszélés után a lényegre térjek! Az egyik FÜREDI HISTÓRIA, mégpedig a 18. szám, abban is Baán Beáta cikke, az „*Iparosok Dalköre*” című írása volt, ami megfogott, azóta sem ereszt. A cikkírója a következővel kezdi:

„*A napokban rátaláltam néhány fényképre, s megpróbáltam utána járni, vajon kik lehetnek a képeken. Arra gondoltam, hátha akad az olvasók között olyan, aki édesapját, nagyapját felismeri rajtuk. Kétségtelen: a képeken az iparosok dalköre látható.*”

Nem a posta hibája, hogy a folyóirat 2008. évi 1. száma most került a kezembe, inkább az enyém, mert már rég felfedezhettem volna, hogy ilyen is létezik. Mivel a FÜREDI HISTÓRIA nem a napi

politikával foglalkozik, talán nem késő örömet megosztani Önökkel. A képeken is, meg a kísérő szövegben is Édesapámat találtam!

Tóth József

Az alapító tagok között is szerepel Tóth József, az első fényképen (18. oldal) is ott van. Az ülő sor közepén, fehér zakóban Baán Laci bácsi (mert nekem Laci bácsi, eleget pumpáltam a kerek templomban a harmóniumot a nagy misén), a mellette levő csíkos nyakkendőű úr előtt van Édesapám.

1904-ben született, a kora alapján is valószínűsíthető, de a fekete szemöldöke is ismertető jele, mint a máshol megjelenő hűgát, Tóth Máriát is arról ismertem fel. A választmányban is szerepel, Tóth József kádár megnevezéssel. Ugyanis az apja is kádár volt, a 19 éves legény valószínű, az atyai

mesterségnek köszönhetően került az iparosok közé. Az 1927-ben készült képen (20. oldal) szintén látható az álló sorban balról a negyedik.

Sajnos az 1923-as képnél (19. oldal) szereplő megfajthetetlen feliratot én sem tudtam megfejteni, én sem ismerem a történetét. De hátha jelentkezik valaki, aki ismeri!

(„Fűzfa-testvérek” – szerintem a kép maga adja meg a magyarázatot, ugyanis láthatólag egy szomorúfűzfa alatt, illetve előtt készült a felvétel, valószínűleg innét származik a foto elnevezése is, amit a társaság egyik tréfás kedvű tagja – lehet, hogy éppen Baán Laci bácsi? – adhatott. A szerk.)

EKKKOOOORA halat fogtam!

Hogy az ígéret sem maradjon le a végéről! A már meglévő számokat is böngészem, csócsálom, nagyítóval vizsgálom. Ha valami olyant találok benne, ami mást is érdekelhet, hát azonnal ülök a gép mellé, és jelentkezem.

Egy valamikori füredi